

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyně JUDr. Petry Kamínkové a Mgr. Ivety Postulkové ve věci

žalobkyně: **X. Y.**, státní příslušnice U.
bytem X
zastoupená advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu ze dne 13. 9. 2025, zaevidované pod č. j. OAM-0417288/DO-2025, jako nepřijatelné

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni dne 13. 9. 2025 vrátil její žádost o dočasnou ochranu, evidovanou pod č. j. OAM-0417288/DO-2025, jako nepřijatelnou, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se přikazuje, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu ze dne 13. 9. 2025, evidované pod č. j. OAM-0417288/DO-2025.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 18 404 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku, k rukám právního zástupce žalobkyně Mgr. Petra Václavka.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala určení, že zásah žalovaného, kterým jí vrátil žádost jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace (lex Ukrajina), byl nezákonný. Zároveň navrhla, aby soud přikázal žalovanému obnovit stav před vrácením žádosti. V replice na vyjádření žalovaného následně žalobkyně uvedla, že brojí proti nepřijatelnosti z důvodu uvedeného v § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina.
2. Žalovaný vyhodnotil žádost jako nepřijatelnou, protože žalobkyně v minulosti získala dočasnou ochranu v Německu. To zjistil z Platformy pro výměnu informací o žadatelích a držitelích dočasné ochrany (TPP), v níž je u žalobkyně v rubrice „Type of protection“ uveden znak „ia“, který se používá tehdy, získal-li cizinec v členském státě povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany a toto povolení je již neplatné (inactive).
3. Usnesením ze dne 20. 10. 2025, č. j. 3 A 135/2025-23, vyhověl soud návrhu žalobkyně na vydání předběžného opatření. Soud přikázal žalovanému a ostatním orgánům České republiky strpět pobyt žalobkyně na území České republiky po dobu řízení o podané žalobě.

Podání stran

4. **Žalobkyně v žalobě** namítá, že se žalovaný dopustil nezákonného zásahu tím, že jí vrátil její žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou. Žalobkyně nebyla ke dni podání žádosti držitelkou dočasné ochrany v žádném jiném členském státě – dočasné ochrany v Německu se před podáním žádosti v České republice vzdala. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) je dle žalobkyně v rozporu s právem Evropské unie, a to konkrétně s čl. 28 směrnice 2001/55/ES (dále jen „směrnice o dočasné ochraně“). V této souvislosti žalobkyně odkázala na judikaturu správních soudů včetně rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42. V tomto rozsudku NSS konstatoval, že institut nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina nelze pro rozpor s právem EU aplikovat.
5. **Žalovaný ve vyjádření** ze dne 3. 10. 2025 navrhl, aby soud žalobu zamítl. Žádost vyhodnotil jako nepřijatelnou dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina, tedy nikoli podle písm. d) téhož ustanovení, jak uvádí žalobkyně v žalobě. Žalobkyně v minulosti získala dočasnou ochranu v Německu. To zjistil z Platformy pro výměnu informací o žadatelích a držitelích dočasné ochrany (TPP), v níž je u žalobkyně v rubrice „Type of protection“ uveden znak „ia“, který se používá tehdy, získal-li cizinec v členském státě povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany a toto povolení již není aktivní. Nadto žalobkyně podala žádost poté, co žalovaný učinil prohlášení dle § 3 odst. 3 lex Ukrajina. Nový důvod nepřijatelnosti žádosti dle písm. f) se nepříčí právu EU. K tomu žalovaný zopakoval mj. ty samé argumenty, které již mnohokrát přednesl v jiných řízeních před zdejším soudem (např. v nedávné době v řízení pod sp. zn. 18 A 38/2025, 18 A 61/2025 či 11 A 97/2025), jimiž zpochybňoval judikaturu, která dospěla k nezákonnosti jeho postupů dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

6. **Žalobkyně ve své replice** uvedla, že *brojí proti nepřijatelnosti z důvodu uvedeného v § 5 odst. 1 písm. f)*. Odkázala přitom na rozsudky městského soudu ze dne 21. 10. 2025, č. j. 17 A 123/2025-26, a ze dne 24. 10. 2025, č. j. 15 A 128/2025-19. V obou rozsudcích městský soud dle žalobkyně reagoval na argumentaci, kterou uplatnil žalovaný ve svém vyjádření v projednávané věci. Judikatura k § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina, se dá podle uvedených rozsudků městského soudu vztáhnout i na důvod nepřijatelnosti pod písmenem f). Podle žalobkyně je tedy i § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina v rozporu s právem EU a nelze ho aplikovat.

Posouzení věci soudem

7. Žaloba je přípustná. Závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu (NSS) ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, bod 26, a rozsudku Soudního dvora Evropské unie (SDEU) ze dne 27. 2. 2025, C-753/23, *Krasiliva*, je třeba v otázce přípustnosti bez dalšího vztáhnout i na věci týkající se nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina. S přípustností žaloby ostatně souhlasil i žalovaný ve svém vyjádření. Žaloba je rovněž včasná a podala ji osoba k tomu oprávněná.
8. Při přezkoumání tvrzeného zásahu soud vycházel ze skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí [§ 87 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.)].
9. Ve věci samé soud rozhodl bez nařízení jednání, s čímž žalovaný souhlasil výslovně a žalobkyně konkludentně (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Soud neshledal potřebu nařídit jednání ani pro potřeby dokazování. Podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, kterou žalobkyně podala u žalovaného a který jí žalovaný vrátil. Obsah tohoto dokumentu je oběma stranám z povahy věci dobře znám a není mezi nimi sporný. Posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky. Žalovaný argumentoval dohodou členských států o vyloučení čl. 11 směrnice Rady 2001/55/ES (směrnice o dočasné ochraně). Tento dokument není součástí správního spisu předloženého žalovaným, avšak byl podkladem pro přijetí prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 (jde tedy o jeden z podkladů pro přípravu právního předpisu a do jisté míry o obdobu důvodové zprávy), soudu je jeho obsah znám z mnoha předchozích řízení o obdobných žalobách a mezi účastníky řízení není o jeho obsahu sporu. Proto jím není třeba provádět dokazování, což potvrzuje veškerá dosavadní judikatura, jenž jej v řadě citovaných rozsudků v obdobných věcech opakovaně hodnotila, aniž jím soudy v předchozích řízeních provedly dokazování.
10. Ve věcech vrácení dočasné ochrany podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina již zdejší soud opakovaně rozhodoval (viz například rozsudky ze dne 10. 11. 2025, č. j. 18 A 102/2025-21 a č. j. 18 A 85/2025-2, ze dne 20. 10. 2025, č. j. 17 A 116/2025-40, a ze dne 24. 11. 2025, č. j. 5 A 122/2025-27). Třetí senát neshledal důvod se od uvedených rozsudků odchýlit.
11. Soud konstatuje, že i pokud by žalobkyně svou argumentaci nedoplnila a brojila nadále toliko proti „nesprávnému“ důvodu vrácení žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d), ač jí byla žádost vrácena podle § odst. 1 písm. f) lex Ukrajina, nemělo by to na výsledek věci vliv. Žalobkyně se totiž jasně vymezila proti tomu, že žalovaný shledal její žádost nepřijatelnou, protože v minulosti získala dočasnou ochranu v jiné zemi. Již toto žalobní tvrzení postačuje k tomu, aby se soud zabýval zákonností postupu žalovaného podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina. Okolnost, že žadatel v minulosti získal dočasnou ochranu v jiném členském státě, je totiž jednou ze dvou kumulativních podmínek nepřijatelnosti podle tohoto ustanovení (podrobněji k žalobám proti „nesprávnému“ důvodu vrácení žádosti viz např. rozsudky

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

zdejšího soudu ze dne 26. 11. 2025, č. j. 11 A 148/2025-27 či ze dne 10. 11. 2025, č. j. 18 A 85/2025-21).

12. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Tyto podmínky nutno splnit kumulativně. Není-li, byť jen jediná z podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (rozsudek NSS ze 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
13. V této věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jejích práv, a to bez ohledu na to, že jí již v minulosti jiný členský stát EU udělil dočasnou ochranu. Z judikatury vyplývá, že vrácení žádosti pro nepřijatelnost může být zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. (rozsudek NSS z 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS). Čtvrtá podmínka je taktéž splněna. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu žalobkyni vrátil jako nepřijatelnou.
14. Klíčovou otázkou je, zda žalovaný použil institut nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina v rozporu s právem EU, či nikoli. Soud připomíná, že dle § 5 odst. 1 lex Ukrajina je žádost o udělení dočasné ochrany nepřijatelná, jestliže
- c) je podána cizincem, který o dočasnou nebo mezinárodní ochranu požádal v jiném členském státě Evropské unie,
 - d) je podána cizincem, kterému byla udělena dočasná nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie,
 - f) je podána cizincem, který je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3.
- (zvýraznění doplnil soud)
15. Jakkoli v projednávané věci soud řeší nepřijatelnost žádosti dle výše zvýrazněného § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina, na tento důvod nepřijatelnosti je třeba – i s ohledem na jeho vymezení – nahlížet ve smyslu dosavadní judikatury k důvodům nepřijatelnosti dle písm. c) a d) téhož ustanovení. Ostatně i žalovaný ve vyjádření k žalobě omezil valnou většinu svých argumentů na to, že z práva EU nelze dovodit právo žadatelů přemístit se do jiného členského státu (sekundární pohyb).
16. Jelikož je zjevné, že si žalovaný dosud neosvojil závěry dosavadní judikatury k nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina, soud mu i v kontextu nynějšího případu připomíná již citovaný rozsudek SDEU ve věci *Krasiliva*, na nějž NSS navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích z 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42, a mnoho dalších. Zdejší soud již zohlednil rovněž navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky z 23. 4. 2025, č. j. 10 A 6/2025-61, z 30. 4. 2025, č. j. 5 A 36/2025-38, z 13. 6. 2025, č. j. 11 A 55/2025-37). Třetí senát se s vyslovenými závěry plně ztotožnil a v podrobnostech na ně již v mnoha rozsudcích odkázal. Jakkoli žalovaný konstantně polemizoval se závěry dubnové judikatury, během několika posledních měsíců nevznel racionální a závažné konkurující důvody, které by ji vyvrátily (rozsudek NSS z 17. 7. 2025, č. j. 1 Azs 111/2025-34, bod 17 a násl.).

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

17. Ty samé výtky, které žalovaný repetitivně snášel proti závěrům ustálené judikatury stran institutu nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina, přitom provází i nynější případ. Přestože žalovaný shledal nynější žádost nepřijatelnou dle nového důvodu nepřijatelnosti [§ 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina], na posouzení žaloby plně dopadají východiska dřívější „dubnové“ judikatury. Ta se uplatní zejména s ohledem na konstrukci § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina, který stejně jak nepřijatelnost dle § 5 odst. 1 písm. c) a d), z věcného přezkumu diskvalifikuje žádosti cizinců, jež *jsou* nebo *byli* držiteli dočasné ochrany v jiném členském státě EU (**první podmínka**). K této samostatné původní (byť formulačně upravené) podmínce [oproti § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina] pak v podobě nepřijatelnosti dle písm. f) přibyla další nová (svou povahou kumulativní) podmínka, aby žádosti o dočasnou ochranu, která splnila první podmínku, předcházelo také oznámení podle § 3 odst. 3 lex Ukrajina, kterým Ministerstvo vnitra zpravilo Evropskou komisi o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a o potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy (k této **druhé podmínce** viz dále).
18. Nejdřív stručně k **první podmínce**. První část § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina představuje pouze reformulované a navzájem sloučené podmínky nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina. Dle soudu tedy nadále zůstává klíčovým, že cizinci (žadatelé) vzniká nárok na přiznání dočasné ochrany již na základě čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně, a to pokud splňuje podmínky čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. Současně s tím žadateli vzniká také nárok zvolit si hostitelský členský stát. Nebude-li pak vůči němu uplatněn čl. 11 směrnice o dočasné ochraně, vzniká mu pak rovněž právo přemístit svůj pobyt do jiné zvolené členské země EU. Jinak by výluka z aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně postrádala smysl. Jde-li o teze žalovaného, jak vykládat čl. 15 a 26 směrnice o dočasné ochraně, soud ho odkazuje např. na již cit. rozsudek 10 A 6/2025, body 15 a 16. Ustanovení čl. 15 představuje minimální standard a čl. 26 lze uplatnit jen se souhlasem dotčeného žadatele (srov. i recitál 12 směrnice o dočasné ochraně). Skutečnost, že směrnice o dočasné ochraně skutečně blíže neupravuje konkrétní případy druhotného pohybu žadatelů, neznamená, že jej zakazuje, jak mylně namítá žalovaný. Jakkoli se tomu žalovaný brání, žádost o dočasnou ochranu není správní orgán oprávněn vrátit jako nepřijatelnou z toho důvodu, že žadatel již předtím požádal o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany nebo že mu již jiný členský stát EU takové povolení udělil.
19. Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v informačním systému členských států (TPP) jako osoba, která měla udělenou dočasnou ochranu (ia) nebo stále disponuje povolením k pobytu za účelem dočasné ochrany (tp) v jiném členském státě EU, je povinen takovou žádost přijmout a vést o ní řádné správní řízení. V rámci řízení je povinen poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, tedy ke dni rozhodování správního orgánu, trvá. Pokud by dočasná ochrana v jiném členském státě trvala, žalovaný musí takového žadatele poučit o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Jestliže bude žadatel na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v ČR, žalovaný ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území ČR dojde dle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. V případě kladného zjištění žalovaný vydá oprávnění k pobytu. V případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve žadatele, aby sám v přiměřené lhůtě učinil kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném hostitelském státě. K tomu žalovaný poskytne potřebnou součinnost.

20. Optikou první podmínky žalobkyně splňuje výše uvedená kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. V opačném případě by ji předtím německé orgány neudělily. Žalobkyně navíc i podle žalovaného dočasnou ochranu v Německu již nedisponuje (viz znak „*ia*“ v TPP). Stěží lze proto u ní hovořit o jejím sekundárním pobytu v ČR (sekundární volbě hostitelského státu). Žalovaný nevyvrátil závěry judikatury, dle nichž žalobkyně mohla opětovně žádat o dočasnou ochranu v ČR. V důsledku toho, že žalobkyni vrátil žádost jako nepřijatelnou, vůbec neřešil okolnosti získání či ztráty dočasné ochrany v Německu. Při „náběru“ žádosti lze dle soudu vycházet pouze z toho, že žalobkyně splňuje kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. Svědčí jí i právo volby hostitelského státu, které pro zásah žalovaného, jenž ji žádost vrátil jako nepřijatelnou, nemohla realizovat (k tomu podrobněji již odkazovanou judikaturu).
21. Na právě uvedeném nic nemění ani „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382, jež nabylo účinnosti dne 13. 8. 2025 (k tomu podrobně např. rozsudek NSS z 11. 9. 2025, č. j. 1 Azs 126/2025-28, bod 11 a násl., a na něj navazující judikaturu). Podstatné je, že z aktualizací prováděcího rozhodnutí ani z jeho preambule neplyne, že by členský stát mohl, zvláště pak v situaci, jaká nastala v nynějším případě, žádost žalobkyně mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelnou bez toho, aby ji „propustil“ k věcnému posouzení.
22. Konečně k **druhé podmínce**. V důsledku novely č. 314/2025 Sb., která do lex Ukrajina vložila § 5 odst. 1 písm. f), žalovaný mohl od 3. 9. 2025 jako nepřijatelnou shledat žádost, pokud cizinec je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3.
23. Podle § 3 odst. 3 lex Ukrajina zašle Ministerstvo vnitra Evropské komisi *oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob. Oznámení podle věty první zveřejní Ministerstvo vnitra na svých internetových stránkách.*
24. Podle čl. 25 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně členské státy *přijímají osoby oprávněné požadovat dočasnou ochranu v duchu solidarity Společenství. Vyjádří číselně nebo v obecných rysech, jaká je jejich kapacita pro přijetí těchto osob. Tyto informace se zařadí do rozhodnutí Rady uvedeného v článku 5. Po přijetí tohoto rozhodnutí mohou členské státy prostřednictvím oznámení Radě a Komisi oznámit další kapacity pro přijetí. Tyto informace se bez prodlení předají UNHCR. Dle odst. 3 téhož ustanovení směrnice o dočasné ochraně platí, že pokud počet osob oprávněných požadovat dočasnou ochranu překročí v důsledku náhlého a hromadného přílivu kapacitu pro přijetí uvedenou v odstavci 1, posoudí Rada neprodleně situaci a přijme vhodná opatření včetně doporučení, aby daným členským státům byla poskytnuta další pomoc.*
25. Soud předesílá, že tuto druhou podmínku aktivují správní orgány, konkrétně žalovaný, a to tím, že Evropské komisi doručí oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob.

26. Koncipováním nového důvodu nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) měl zákonodárce v úmyslu překonat závěry dubnové judikatury (srov. stenoprotokol 140. schůze PSP ČR z 29. 5. 2025, pozměňovací návrh poslance Petra Letochy). Tento záměr zákonodárce se však podle přesvědčení soudu mívá účinkem. Zatímco závěry dosavadní judikatury bezvýhradně platí pro první podmínku dle § 5 odst. 1 písm. f), nová druhá podmínka spočívající v oznámení dle § 3 odst. 3 lex Ukrajina není – ve světle práva EU – sama o sobě způsobilá založit nepřijatelnost žádosti.
27. Oznámení dle § 3 odst. 3 lex Ukrajina určené Evropské komisi se svou povahou *blíží* oznámení dle shora cit. čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně. Jak již uvedl zdejší soud v rozsudku z 21. 10. 2025, č. j. 17 A 123/2025-26, jde o žádost členského státu o pomoc, která má být zajištěna prostřednictvím či ve spolupráci s orgány EU. Tato žádost je politickým (nikoli právním) aktem, z něhož bez dalšího nelze dovozovat legislativní důsledky, tj. ztrátu práva držitelů dočasné ochrany na druhotný pohyb. Soud nadto nepominul, že oznámení dle § 3 odst. 3 je oznámením *o riziku vyčerpání kapacit*, nikoli oznámením *o překročení kapacit* (srov. znění čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně). Čl. 25 odst. 3 směrnice předpokládá, že Rada neprodleně posoudí situaci a přijme vhodná opatření či doporučení. Neumožňuje členskému státu, aby sám z vlastní iniciativy omezil práva, která žadateli plynou ze směrnice a z prováděcích rozhodnutí. Pokud směrnice o dočasné ochraně nepočítá s tím, že by oznámení členského státu o tom, že byla překročena jeho kapacita, mělo jakékoli přímé důsledky pro žadatele o dočasnou ochranu, nemůže takový důsledek v podobě vytvoření „nepřekročitelné procesní brány“ založit politický akt v podobě oznámení o pouhém riziku překročení kapacity (argument *a maiori ad minus*). Alespoň prozatím tento nový důvod nepřijatelnosti nenachází oporu v právu EU, které stanoví *minimální* požadavky stran dočasné ochrany. V právu EU tedy nemůže vyvolávat ani žádné právní účinky. Proto nemůže být zákonným ani postup žalovaného, který v rozporu s právem EU použil § 5 odst. 1 písm. f) ve spojení s novým § 3 odst. 3 lex Ukrajina.
28. Nadto soud poukazuje, že § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina zjevně arbitrárně rozlišuje mezi těmi žadateli, kteří žádají o dočasnou ochranu poprvé, a těmi, kteří se dožadují svého práva druhotného pohybu. Dopady tohoto postupu pak nedůvodně tíží zejména ty žadatele, kteří k datu podání žádosti již (nadto z vlastní vůle) nedisponovali povolením k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státu (stejně jako nynější žalobkyně).
29. Se zřetelem ke shora uvedeným závěrům nemohl zákonodárcem nově vložený a žalovaným využitý důvod nepřijatelnosti žádosti [§ 5 odst. 1 písm. f) ve spojení s novým § 3 odst. 3 lex Ukrajina] zvrátit pevné základy dubnové judikatury. Shora vyložené důvody brání tomu, aby se žalovaný zvoleným způsobem vymanil z prostředí vlády práva, které závazně vykládají soudy, a s využitím nového důvodu, jenž je však shodně jako předchozí nezpůsobilé důvody vázán na tutéž podmínku, nadále plošně odmítal žádosti pro jejich nepřijatelnost namísto jejich věcného posouzení v řízení. V prostředí směrnice o dočasné ochraně a prováděcích rozhodnutí Rady, které velí k solidaritě členských států EU s Ukrajinou a jejími občany [mj. recitál 4 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382], žalovaný svými opakovanými pokusy o nepřijetí stovek či tisíců žádostí o dočasnou ochranu vystavuje celou ČR podezření ze soustavného nerespektování práva EU.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

Závěr a náklady řízení

30. Proto soud dle § 87 odst. 2 věty první s. ř. s. určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni vrátil její žádost jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Žalovanému přikázal, aby obnovil stav před vrácením této žádosti. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek vydat pobytové oprávnění.
31. Soud proto v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. žalobkyni třetím výrokem rozsudku přiznal právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení spočívajících v odměně advokáta za 3 úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby a sepsání repliky) podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění účinném od 1. 1. 2025 (AT) v částce 4 620 Kč za jeden úkon, celkem 13 860 Kč [§ 7, § 9 odst. 5 AT] a náhradě hotových výdajů za 3 úkony v částce 450 Kč za jeden úkon, celkem 1350 Kč (§ 13 odst. 4 AT). Zástupce žalobkyně doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, výsledná odměna se proto dále zvyšuje o 21 %. Náklady celkem proto činí 18 404 Kč, které je žalovaný povinen nahradit žalobkyni do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobkyně.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u NSS, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje NSS.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Nesplní-li povinný (žalovaný) dobrovolně, co mu ukládají výroky vykonatelného rozhodnutí, může oprávněný (žalobce) podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Praha 9. prosince 2025

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.